

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرحله‌ی آماده‌سازی فایل

پیااده سازی	تصحیح و ویرایش اولیّه	ذکر مآخذ	ویرایش نهایی

اهمیت ماه رجب در آینه‌ی احادیث

در آستانه‌ی ماه بسیار عظیم رجب‌المرجّب قرار داریم. از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده است که در تمامی شب‌های ماه رجب از سر شب تا به صبح، ندایی آسمانی در عالم طنین‌انداز است.

«عَنِ النَّبِيِّ أَنَّهُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى نَضَبَ فِي السَّاءِ السَّابِعَةِ مَلَكًا يُقَالُ لَهُ الدَّاعِي»: پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند خدای تعالی در آسمان هفتم فرشته‌ای منصوب کرده است که به او «داعی» یعنی دعوت‌کننده گفته می‌شود. سمت و مأموریت این ملک آن است که مردم را به سوی خدا بخواند. «فَإِذَا دَخَلَ شَهْرُ رَجَبٍ يُنَادِي ذَلِكَ الْمَلِكُ كُلَّ لَيْلَةٍ مِنْهُ إِلَى الصُّبْحِ طُوبَى لِلذَّاكِرِينَ طُوبَى لِلطَّائِعِينَ» پس وقتی ماه رجب فرامی‌رسد آن ملک هر شب تا صبح ندا می‌دهد که خوشا به احوال ذاکران و کسانی که یاد خدا هستند؛ خوشا به احوال مطیعان و فرمانبران پروردگار. «وَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى أَنَا جَلِيسٌ مَنْ جَالَسَنِي وَ مُطِيعٌ مَنْ أَطَاعَنِي وَ غَافِرٌ مَنْ اسْتَعْفَرَنِي» و خدای متعال می‌فرماید من همنشین کسی هستم که با من بنشیند و مطیع کسی هستم که اطاعت مرا به‌جا آورد و بخشاینده‌ی کسی هستم که از من طلب مغفرت و بخشایش کند. خدا می‌داند این عبارات یعنی چه! فرمانروای هستی و خالق عالم با کسی

همنشین شود و از او اطاعت کند! سپس خداوند می‌فرماید: «الشَّهْرُ شَهْرِي وَ الْعَبْدُ عَبْدِي وَ الرَّحْمَةُ رَحْمَتِي» این ماه، ماه من است؛ و این بنده، بنده‌ی من است و رحمت از آن من است. «فَمَنْ دَعَانِي فِي هَذَا الشَّهْرِ أَحْبَبْتُهُ وَ مَنْ سَأَلَنِي أَعْطَيْتُهُ وَ مَنْ اسْتَهْدَانِي هَدَيْتُهُ» هرکس در این ماه مرا صدا بزند، او را اجابت می‌کنم و پاسخ می‌دهم و هرکس از من طلب راهنمایی و هدایت کند، راه را به او نشان می‌دهم؛ دست او را می‌گیرم و تا مقصد راهبر او می‌شوم. «وَ جَعَلْتُ هَذَا الشَّهْرَ حَبْلًا بَيْنِي وَ بَيْنَ عِبَادِي فَمَنْ اغْتَصَمَ بِهِ وَصَلَ إِلَيَّ»^۱ و این ماه را ریسمان و رشته‌ای بین خود و بندگانم قرار دادم؛ پس هرکس به آن متمسک شود و چنگ زند، به من واصل خواهد شد. اگر اوج آرمان سالک، وصول الی الله است؛ این حدیث از زبان خدای متعال راهش را به روشنی بیان کرده است.

از امام جعفر صادق علیه السلام نیز حدیثی در اهمیت ماه رجب روایت شده است. راوی چنین نقل می‌کند: «سَمِعْتُ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ علیه السلام يَقُولُ: إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ فِي بَطْنَانِ الْعَرْشِ آيَنَ الرَّجَبِيِّونَ؟» از امام جعفر صادق علیه السلام شنیدم که فرمودند: وقتی روز قیامت می‌شود، منادی از دل عرش الهی ندا می‌دهد که رجبیون کجا هستید؟ «فَيَقُومُ أَنَا نَسُ يَضِيءُ وَ جُوهُهُمْ لِأَهْلِ الْجَمْعِ عَلَى رُؤُوسِهِمْ تَبْجَانُ الْمَلِكِ مُكَلَّمَةٌ بِاللُّزِّ وَ الْيَاقُوتِ مَعَ كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ أَلْفُ مَلِكٍ عَنْ يَمِينِهِ وَ أَلْفُ مَلِكٍ عَنْ يَسَارِهِ يَقُولُونَ لَهُ هِنِيئًا لَكَ كَرَامَةٌ اللَّهُ يَا عَبْدَ اللَّهِ» آنگاه گروهی از مردم برمی‌خیزند که چهره‌ی ایشان برای تمام اهل محشر نور می‌دهد و مثل خورشید می‌درخشد و بر سر آنان تاج‌های پادشاهی قرار دارد که با مروارید و یاقوت مرصع شده است؛ همراه هریک از این رجبیون، هزار فرشته در سمت راست و هزار فرشته در سمت چپ قرار دارد که به این فرد می‌-

۱. سیّدین طاووس، اقبال الاعمال، ص ۶۲۸؛ طبرسی، مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۵۳۵.

گویند: کرامت خدای عزوجل بر تو گوارا باد ای بنده‌ی خدا. «فَيَأْتِي النَّدَاءَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ جَلًّا جَلَالُهُ: عِبَادِي وَ إِمَائِي!» در این زمان ندایی از جانب خود خدای جلّ جلاله می‌آید که: ای بندگان من و ای کنیزان من! این خطاب نشان می‌دهد که رجیون هم مردان را شامل می‌شود و هم زنان را. «و عَزَّتِي وَ جَلَالِي لَأَكْرِمَنَّ مَثْوَأَكُمْ وَ لَأُجْزِلَنَّ عَطَايَاكُمْ وَ لَأُبَوِّئَنَّكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ»^۲ سوگند به عزت و جلالم جایگاه شما را بسیار گرامی خواهم داشت و عطایای شما را بسیار فراوان و عظیم قرار خواهم داد و در بهشت خانه‌هایی به شما عطا خواهم کرد که از زیر آن نهرهایی جاری است؛ جاودانه در آن خواهید بود و چه نیکوست اجر عمل‌کنندگان. «إِنَّكُمْ تَطَّوَعْتُمْ بِالصَّوْمِ لِي شَهْرًا عَظُمْتُ حُرْمَتُهُ وَ أُوجِبْتُ حَقَّهُ» زیرا شما در ماهی که حرمت آن را عظیم داشتیم و ادای حق آن را واجب کردم، روزه‌ی مستحب گرفتید. سپس خدای متعال می‌فرماید: «مَلَائِكَتِي أَدْخَلُوا عِبَادِي وَ إِمَائِي الْجَنَّةَ» ای ملائکه‌ی من! بندگان و کنیزان مرا وارد بهشت کنید. «ثُمَّ قَالَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ هَذَا لِمَنْ صَامَ شَيْئاً مِنْ رَجَبٍ وَ لَوْ يَوْمًا وَاحِداً فِي أَوَّلِهِ أَوْ فِي وَسْطِهِ أَوْ فِي آخِرِهِ»^۳ آنگاه امام صادق علیه السلام فرمودند: این پاداش برای کسی است که بخشی از ماه رجب را، حتی یک روز، در آغاز یا در اواسط یا اواخر ماه، روزه گرفته باشد. اهل باور باشیم و این بشارت‌های عظیم را قدر بدانیم و از فرصت‌های این ماه رحمتی که خداوند پیش روی ما قرار داده است استفاده کنیم.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ

۲. سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۵۸: لَنُبَوِّئَنَّهُم مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ.

۳. مجلسی، بحارالانوار، ج ۹۴، ص ۴۱.